

Hedberg

SEAL OF THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA
LET THERE BE LIGHT
1868

NB
A·B·NORDISKA·
·BOKHANDELN·
·STOCKHOLM·

P. B.

Sv. Theatern. № 81.

NYÅRS-KOMMITÉN,

ETT SKÄMT I EN AKT.

AF

F. HEDBERG.

STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

Pris: 50 öre R:mt.

NYÅRS-KOMMITÉN,

ETT SKÄMT I EN AKT

AF

F. HEDBERG.

STOCKHOLM.

ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

Personerne:

TIDEN.
HOPPET.
PENNINGKRISEN.
FREDEN.
KRIGET.
REFORMEN.
} Ledamöter i Nyårs-kommitén.

Herr FOLKESON.
PUCK, Vaktmästare.

Händelsen föregår Nyårsaftonen på ett af Hoppets luftslott.

STOCKHOLM.

HÖRBERGSKA BOKTRYCKERIET, 1859.

En pelarsal i Hoppets luftslott. Ett stort bord midt på golfvet, omkring hvilket Puck vid ridåns uppgång sätter i ordning sex stolar. Öppna dörrar i fonden och moln på sidorna.

Första Scenen.

PUCK (*stökande omkring i rummet.*)

Sång. (*Melodi af Oehlenschläger.*)

1.

Nu är allting fint och nätt,
Ordnadt uppå bästa sätt;
Stolarna stå ju omkring
Bordet här i sirlig ring!
Allt är bra,
Gjordt — jaha!
Trallala!
Kommitén
Kan hvila se'n
Lugnt här sina trötta ben!
Allting är klart
Och gick med fart,
Nu må de gerna komma snart!

2.

Mera rask vaktmästare
Än jag är, kan man ej se!
Stenhus väl jag icke har,
Men är hemma här och hvar!
Passar på
I hvar vrå
Fröjd att så!
Mår nu godt
På hoppets slott,
Fast jag är på lån här blott!

Oberons hof
Jag utan lof
Lemnade medan kungen sof!

När jag fick höra att Tiden, som blifvit rasande på menniskornas bråk och krångel, hade sammankalladt en kommité för att reglera nya årets affärer, så kunde jag inte motstå min nyfikenhet att få vara med. Hoppet, hos hvilken kommitén skall sitta, behöfde en vaktmästare — ty en kommité utan vaktmästare kostar ingenting, och duger följaktligen inte, — så anmälde jag mig, och blef antagen. Under mina irrfärder omkring jorden har jag ofta råkat på sådana der kommitéer, och derför kan det vara roligt att få se hur det går till i en sådan här kommité också en gång! Jag undrar om man uträttar lika litet här som nere på jorden? Nå nå, vi få väl se! — Och så skall jag säga att jag lurar på middagen som skall bli, ty en kommité utan stor middag — det är ju en omöjlighet! Men tyst! der kommer min nuvarande matmor . . . Hoppet! . . . Hon är allt bra treflig ändå, man blir glad bara man ser henne! Och se så hon dansar sedan! *(man hör riturnellen till följande sång.)* Tra, la la! hoppsan! jag tror jag börjar skutta, jag också!

Andra Scenen.

DEN FÖRRE. HOPPET. *(Ett ungt, grönklädt fruntimmer inkommer dansande, i det hon kastar med ett litet förgyldt klot som hon bär i handen.)*

Sång. (*Mel. af Mozart.*)

1.

Med glädje jag dansar
I rymden omkring,
Och strör mina kransar
Kring verldsaltets ring!

Man falsk plär mig kalla
På jordlifvets stig,
Men alla, ja alla
Tillbedja dock mig!

2.

Fick jag icke sväfva
Kring rullande klot,
Hvem kunde väl lefva
Och sorgen stå mot?
Och om jag bedrager
Ack hvad gör väl det?
Då jorden blir fager
För menniskans fjät!

3.

På Hoppet ej klagen
O menniskor, då!
Ty lång blefvo dagen
Och himmelen grå,
Om ej med sin hägring
Hon trollade full
Af blommor och fägring
Er sorgliga mull!

(Puck har under riturnellerna dansat för sig sjelf och fortsätter ännu då Hoppet vänder sig till honom.)

Hoppet. Hvad gör du der?

Puck (*litet förlägen.*) Jag dansade!

Hoppet. Jag vet af gammalt att du är en dansmästare! Men är nu allt i ordning?

Puck. Ja, på bästa sätt.

Hoppet. Jag vet inte hur det är, men jag är litet orolig för den här kommitén!

Puck. Det är vanligt, när man första gången sitter i en sådan.

Hoppet. Hur vet du det?

Puck. Kors! jag som så mycket snott omkring dernere på jorden — skulle jag inte veta det? För några år sedan var jag som barn i huset hos en beskedlig skräddare, der jag trifdes rätt bra, men så — åh det var ett elände!

Hoppet. Hvad menar du?

Puck. Jo, han blef också vald till ledamot i en kommité och sen var det slut med trefnaden! Jag minns som i går första gången han skulle gå dit? Han gick fram och tillbaka på golfvet och läste öfver ett tal som en brännvins-advokat hade satt ihop åt honom — svetten rann af honom — han snäste hustru, barn och tjenstfolk, han hade blifvit en man i staten!

Hoppet. Nå, hur gick det sedan!

Puck. Jo, sen kom han in i den ena kommitén efter den andra, men hemma fanns han aldrig mera, — och gesällerna fuskade och pojkarna stulo af honom, — och hustrun gret och barnena blef rigtiga bortbytingar — och sedan flyttade jag min väg, ty en vacker dag kommo ett par karlar in och togo bort rubb och stubb för honom, medan han satt — jag tror det var i en finans-kommité!

Hoppet. Usch! det var en ruskig historia!

Puck. Ja, men vanlig! — Men hör på, nådig fru, hvilka ska sitta i den här kommitén?

Hoppet. Det vet jag inte sjelf förrän Tiden kommer! Det är hans idé, och han har sjelf utsett ledamöterna!

Puck. Nå då måtte väl kommitén bli tidsenlig åtminstone! — Men hvad ska' de egentligen göra?

Hoppet. Diskutera!

Puck. Hvad då?

Hoppet. Så nyfiken du är! Bästa sättet att göra menniskorna nöjda med det nya året!

Puck. Det var visst värdt att nedsätta en kommité för den sakens skull! Det bli de ju aldrig!

Hoppet. Ja, men kommitéer nyttjas nu för tiden mycket, och vi behöfva inte vara sämre än andra!

Puck. Nej det är mycket sannt! Men tyst, jag hör någon komma!

Hoppet. Det är Tiden, det hör jag på de tunga stegen!

Puck. Ja, men han har någon med sig, ty jag hör bestämt att det är någon som fnaskar bredvid!

Hoppet. Han har väl någon som leder sig, kan jag tro, ty gubben är rädd i mörkret, det vet jag!

Tredje Scenen.

DE FÖRRE, TIDEN, FREDEN.

Sång. (Mel.: *Jag mins den ljufva tiden.*)

1.

Freden.

Slog ni er ej i trappan,
Säg kära Farbror, säg?

Tiden.

Tag du utaf mig kappan,
Och tig — hvad rör det dej?
(*till Hoppet*)
Er tjenare, fru syster, —
Nå ändtligt är jag här,
Fast natten mörk och dyster,
Och skral ledsagarn är!

2.

Hoppet.

Jag helsar hjertligt Tiden
Välkommen i mitt slott!
Men frun der — —

Tiden.

Det är friden!

Hoppet.

Jaså!

Puck (*afsides*).

Det låter godt!

Tiden.

Som hon sjelf säger, står hon
Just nu på säkra ben
Och derföre så får hon
Bli med i kommitén!

3.

(*sätter sig.*)
Jag tar en stol, ursäkta!

Hoppet.

För all del, var så god!

Freden.

Jag hoppas vi ska' mäkta
Att spara krut och blod,
Blott jag får litet råda — —

Tiden (*imperatoriskt*).

Jag är ordförande!

Puck (*afsides*).

I rappet gräla båda —
Då är det kommité!

Freden. Ja, men ser ni, bästa farbror, *jag* borde väl . . .

Tiden. Tyst mamsell! Du borde taga lagom hög ton, tycker jag, när du inte vet i dag om du lefver tills i morgon!

Freden. Jag, jag som är evig!

Tiden. Du, stackare? Det skall du se! Om det behagar en liten potentat dernere på jorden att i morgon sätta sig öfver en sådan småsak som ett löfte, så är du kaputt på minuten!

Freden. Det hörs att farbror lefde med i den gamla, goda tiden, då man slogs för allting; nu förstör man litet papper och utgjuter bläck i stället för blod, och så är den saken slut!

Hoppet. Ja och det är också mycket förståndigare!

FREDEN. Ja, inte sannt?

TIDEN. Det är visst möjligt det, men verlden blir slutligen så förståndig så att sjelfva raggen inte kan förstå sig på den! Jag vet bara jag, förr i verlden kunde man handtera menniskorna som man ville, och ingen vågade knysta! Nu deremot hör jag inte annat än klagomål! Gör' de annat än gnälla öfver mig? Hvasa?

FREDEN. Ja, men upplysningen, bildningen...

TIDEN. Åh bilda mig hit och upplys mig dit! Det var mycket bättre förut; då tog man dagen som den kom och fruktade Gud och ärade konungarne, och lefde som menniskor för resten! Jag har väl varit den värsta autokrat som man kan tänka sig, och får inte nu också jag göra consessioner? Jo min själ får jag så, annars hade jag väl inte låtit sammankalla en nyårskommité!

HOPPET. Ja jag håller med min vän Tiden! Menniskorna bli allt svårare att göra till lags!

TIDEN. Det är ju det jag säger!

HOPPET. De börja på att inte vilja nöja sig med mig heller mera, och det är då alldeles för tokigt!

Duett. Mel.: («*Nu tror jag det kan vara tid.*»)

1.

Förr kunde älskarn många år
Uppå sin lycka hoppas,
Nu knappast flickan se han får,
Så vill han den skall knoppas!

TIDEN.

Förr tog man verlden som den var
Och lefde tåligt i den,
Nu klagar folket alla da'r
Och skriker uppå tiden!

BÅDA.

Det är fatalt
Och riktigt galt

Hvad allting här har blifvit skralt!
Nu klagar folket alla da'r
På hoppet och på tiden!

2.

TIDEN.

Om det blir missväxt uppå råg,
Och sjukdom på potatis,
Mot mig de vända bums sin håg
Och jag får snubbor gratis!

HOPPET.

Och om de nu ej pengar få
Fullt opp på lefnadsloppet,
Så gnälla de: »Hvem kan väl gå
Och lefva här på hoppet?»

BÅDA.

Det är fatalt
Och rigtigt galt,
Hvad allting här har blifvit skralt!
Man klagar si och klagar så
På tiden och på hoppet!

3.

HOPPET.

Förr hoppades en hel nation
Om den ock låg i bojor,
Nu skriks det på konstitution
Uti paläts och kojor!

TIDEN.

Förr spann man ull af egna får,
Nu går man klädd i siden,
Och när det sen åt fanders går,
Så skyller man på tiden!

BÅDA.

Det är fatalt
Och rigtigt galt,
Hvad allting här har blifvit skralt!
Man skyller hvad med rätt man får
På hoppet och på tiden!

PUCK. Ja, jag undrar inte på att herrskapet kan ledsna!

TIDEN. Hvem är det der?

HOPPET. Det är min vaktmästare.

TIDEN. Jaså, han har ingen röst.

PUCK (*afsides*). Han tror säkert att jag är åkare — eller tidningsredaktör.

TIDEN. Men det var tusan hvad kommitéledamöterna dröja... vi ha inte lång stund på oss att diskutera frågan.

FREDEN. Nej, det stundar till det stora regentombytet. (*afsides*) Då mitt tusenåriga rike börjar. (*man hör buller utanför*).

HOPPET. Hvad är det?

TIDEN. Säkert några af ledamöterna som komma.

REFORMEN (*utanför*). Aj! aj! hjelp! hjelp!

KRIGET (*utanför*). Bomber och granater! kom med, din marodör, så får jag se hur du ser ut!

TIDEN (*skrattande*). Nu hör jag hvem det är.

FREDEN (*i det han kryper bakom en stol*). Ja, jag också! Hu! det rinner som kallt vatten utefter ryggraden på mig.

Fjerde Scenen.

DE FÖRRE, KRIGET, REFORMEN.

(*Kriget, en ståtlig herre i harnesk och hjelm, inkommer släpande med sig Reformen, en mager och liten figur, klädd i grå rock.*)

REFORMEN. Aj, aj! Hjelp den fattiga reformen!

KRIGET (*skakar honom*). Jaså, är det du? Då skall väl millioner bomber och granater anamma dig! Hvad vill du här din krypskytt?

REFORMEN. Söta goda herr menniskoätare! Släpp mig, jag är ju med i kommitén, vet jag!

KRIGET (*förvånad*). Är du det? Hvad skall du ha för att du ljuger?

Tiden (*stiger opp och går emellan dem*). Jo jo men, han talar sanning, han är med i kommitén.

Kriget (*kastar honom långt ifrån sig*). Det var en annan sak! Då är jag inte med. (*vänder sig om för att gå*).

Puck (*afsides*). Se så! i rappet är det klart. Huj! så trefligt!

Tiden. Huru? Du min gamle trogne vän och följeslagare, skulle du verkligen kunna öfverge mig?

Kriget. Ja, när du vill ha mig in i dåligt sällskap, så — — Vet du hvad den der till någon del gjort, och skulle göra ännu mera om han fått de framgångar han räknat på? Vet du det? Jo han har arbetat på att förstöra mitt välde på jorden.

Freden (*utan att våga sig framom stolen*). Det skall han ha tack och heder för.

Kriget. Hvad var det der för en pikkolaflöjt jag hörde?... (*ser sig om*) Jaså, den der är också här... hon som alltid skördar hvad jag sått — — jag har sett nog, här är min plats ej mer.

Hoppet. Ah se så, var nu så obligeant och stig fram.

Kriget. Nej! Bomber och granater! Här är blandad societet. Jag går.

Tiden (*tar kriget förtroligt under armen, och drar honom med sig fram på scenen*). Hör på, min kära bror, låt mig först säga dig ett ord i förtroende.

Kriget. Och det skulle vara?

Tiden. Förstår du inte att jag *måst* taga dem med för syns skull, för att kommitén skulle blifva populär? Vi utgöra ju pluraliteten.

Kriget. Men — —

Tiden. Dessutom har jag en plan att göra den ena af dem oskadlig... du skall få se bara. Se så, håll nu god min och stanna qvar.

KRIGET. Men då jag inte kan tåla att se dem.

TIDEN. Det är detsamma. Då är man som allra artigast — det är diplomatiskt.

KRIGET (*efter något betänkande*). Nå väl, jag skall vara diplomat, för första gången i mitt lif.

TIDEN. Godt! (*afsides*). Vår ärade vän har besinnat sig — — han stannar qvar.

FREDEN (*kryper åter bakom stolen, som han nyss lemnat*). Dumt, mycket dumt.

REFORMEN (*afsides*). Den grobianen.

KRIGET. Nå, ä' vi fulltaliga ännu?

TIDEN. Nej ännu fattas en utaf oss.

HOPPET. Och hvem är det?

TIDEN. En mägtig och vidtberest man, fastän icke serdeles gammal. Han är bara barnet mot oss, men ni kan tro mig att han har kanske den vackraste framtiden utaf oss alla.

PUCK (*afsides*). Hvem kan det vara?

TIDEN (*ser åt fonden*). Der kommer han.

Femte Scenen.

DE FÖRRE, PENNINGKRISEN.

PENNINGKRISEN (*en ofantligt korpulent och dryg person, klädd som amerikanare, med en slafpiska i handen, och med en paletå af idel protesterade vexlar, inträder*). God afton, gentlemen.

DE ÖFRIGA. Mjuka tjenare!

TIDEN. Ni har låtit vänta på er.

PENNINGKRISEN. Kan inte hjelpa. Kommer just ifrån landsorten, der jag varit åstad och skuffat omkull ett par större hus.

HOPPET (*till Tiden*). Är han så stark?

TIDEN. Usch ja! Det skall vara dugtiga hus som inte den der göken bringar att ramla.

PENNINGKRISEN (*afsides*). I synnerhet när grunden är murken.

HOPPET. Hvem är han då?

PUCK. Ja, det skulle vara roligt att veta.

TIDEN. Mitt herrskap, jag får den äran att presentera — —

PENNINGKRISEN. Inte krus, Jag brukar aldrig sådant, och derför presenterar jag mig sjelf.

Sång.

(*Tysk melodi.*)

1.

Jag är den förskräckliga krisen
Som gått öfver stad, öfver land,
Sen först man i säcken köpt grisen,
Och haft ingen fågel i hand,
Fast tjugo i skogen ibland.

2.

Min pappa är blanko-krediten
Som stått här på utfordringsstall,
Som ridits af stor och af liten,
Tills jag kom med dån och med knall
Och ryttarne bragte på fall!

3.

Väl reste de åter på nacken
Och trodde att krisen var slut,
Sen statslån de fingo, till tacken
För det att de slösat förut — —
Men ännu är krisen ej slut!

4.

Och när jag lät firmorna ramla
Så skrattade skomakaren,
Ty medan det var vid det gamla
Så åkte rätt mången, som sen
Har kommit *på fötter* igen!

HOPPET. Jaså är det penningkrisen? Välkommen min vän, ni har skaffat mig många tillbedjare.

PENNINGKRISEN. Det tror jag det.

FREDEN (*skyndar fram*). Tillåt mig att få omfamna er.

Penningkrisen. Mjuka tjenare... men hvad är det som förskaffar mig den äran?

Freden (*sakta*). Jo ser ni, jag är freden... och fortfar ni som ni börjat, så är *han* der omöjlig (*pekar på kriget*).

Penningkrisen. Nå det kan så vara (*omfamnar henne*). Jag är annars just ingen gunstling hos damerna.

Kriget (*sakta till Tiden*). Hvad skall den der här att göra? Det ser ut som om du bara velat omge mig med fiender.

Tiden (*sakta*). Tyst! var lugn du.

Reformen (*går fram till Krisen och trycker hans hand*). Jag säger inte mera än tack.

Penningkrisen. Hvad för då?

Reformen. För det ni hållit efter penningmännen, mina värsta fiender.

Tiden. Seså, efter som nu kommitén är fulltalig, så låt oss sätta oss.

Kriget. Men skulle vi inte börja med att äta?

Tiden. Det tillåter jag inte. Vi få sluta med det i stället (*sätter sig i högsätet, midt emot publiken*). Till höger om mig Penningkrisen, och till venster Reformen (*de intaga sina platser*).

Kriget. Men — —

Tiden. Tyst, säger jag! Det är i sin ordning. Bredvid Reformen Kriget, och bredvid Penningkrisen Freden (*de sätta sig*).

Hoppet. Men jag då?

Tiden. Ja för tusan! det var sannt. Här finns ju ingen plats för Hoppet. Det duger inte i en nyårs-kommité. Ja, jag vet inte bättre än att du får sätta dig emellan mig och Reformen.

Hoppet. Det blir då rigtigt att sitta emellan. Men får gå i alla fall.

Tiden. Låt oss nu skrida till val af sekreterare. Denna vigtiga post måste innehafvas af en ovanlig förmåga, en skicklig och stadgad karl.

Kriget. Och det är jag.

TIDEN. Ah! inte kan du föra pennan.

KRIGET. Åh, på sednare tider har jag fått lära mig det, och mer till...

TIDEN (*blinkar åt honom*). Prata inga dumheter. Jag föreslår den skickligaste af oss alla... Reformen.

REFORMEN (*smickrad, men med tillgjord blygsamhet*). Åh, jag ber... min ringa förmåga är så liten — — —

TIDEN. Ni är den ende som är lämplig.

KRIGET (*afsides*). Hvad han krusar för den der.

TIDEN. Äro inte de öfriga värda ledamöterna af samma tanka?

DE ÖFRIGA. Jo, det förstås.

PUCK. Det kan ett barn begripa.

TIDEN. Tyst, pyssling, du har ingen röst.

PUCK (*förskräckt*). Nej, inte en smul.

REFORMEN. Nå väl, jag emottager med nöje detta bevis på mina värda kollegers förtroende.

TIDEN (*afsides*). Skönt! (*högt*) Den första frågan som skall diskuteras, är denna: Hvad fordras af det nya året för att menniskorna skola blifva nöjda?

PENNINGKRISEN. Om jag får säga min mening— —

HOPPET. Och hvad mig beträffar — —

FREDEN. Så tycker jag att — —

KRIGET. Att ett sjusjungande krig — —

TIDEN. Tyst! En i sender. Hoppet talar först.

HOPPET. Nå väl, då anser jag att det nya året först och främst bör associera sig med mig, för att det genast skulle bli' en allmän belåtenhet.

TIDEN. Nå, och hvad säger Penningkrisen?

PENNINGKRISEN. Att man bara skulle låta mig ta affärerna om hand, så skulle jag nog sköta dem som de äro sjuka till.

TIDEN. Och Kriget?

KRIGET. Jag vill ensam vara herre på täppan, annars ger jag fan alltsammans.

Tiden. Och Freden?

Freden. Jag instämmer med den förra värde talaren, utom hvad slutet beträffar.

Tiden. Men ni tycks glömma att här är fråga om det allmänna bästa, och inte om individernas tycke.

Alla. Ja, det är ju också det allmänna bästa — — —

Reformen. Och jag skulle vilja föreslå — —

Tiden. Att ni tiger ja! Sekreteraren har inte rättighet att deltaga i diskussionen.

Kriget (*afsides*). Bravo! Nu begriper jag.

Reformen. Men det är en snara, en komplott. Jag vill inte vara sekreterare på sådana villkor.

Tiden. Ni har frivilligt åtagit er det, och ni skall också vara det. Inte sannt, herrar kolleger?

De öfriga. Jo, jo!

Reformen (*afsides*). Vänta ni!

Tiden. Om jag nu får lof att säga min tanke.

Reformen Till ordningen! Till ordningen!

Tiden. Hvad behagas?

Reformen. Ordföranden skall leda, men inte deltaga i diskussionen.

Tiden. Så var det förr, ja — — men nu för tiden bryr man sig inte om det, om man också är ordförande. Så är det nere på jorden. — Således föreslår jag att man låter mig hädanefter som hittills rida för rusthållet, för jag känner ändå bäst menniskornas behof.

Kriget (*stiger opp*). Nej det gör jag.

De öfriga (*på samma sätt*). Nej jag! nej jag!

Tiden (*stiger också upp*). Inte något krångel. Jag måste väl vara den äldste i laget, och derför också den klokaste eller hur?

Puck (*afsides, gnuggar händerna*). Nu är det färdigt.

(*De skrika alla om hvarandra*).

Hoppet. Jag har ett förslag att göra, som skall slita alla stridigheter.

ALLA. Låt höra.

HOPPET. Låt oss skaffa hit en menniska som kan ge' oss säkra upplysningar om hur de helst vilja ha' det der nere på jorden.

FREDEN. Ja det förslaget var inte så illa.

DE ÖFRIGA. Antages! antages!

TIDEN (*skakande på hufvudet*). Hm! jag har ogerna direkte något att göra med menniskorna.

REFORMEN. Låt oss votera.

TIDEN. Votera? Nåja, gerna för mig! Hvar och en har lika många röster som han räknar år.

REFORMEN. Nej, ingen graderad skala, enkel rösträtt.

FREDEN. Ja, det är jag med om.

KRIGET. Jag också. Hit med en menniska.

ALLA. Hit med en menniska.

TIDEN. Jag protesterar.

REFORMEN. Fem röster mot en! Det hjelper inte.

TIDEN (*afsides*). Anfäkta! (*till Puck*) Kom hit du, och rösta med mig, så blir inte minoriteten så stor åtminstone.

PUCK (*drar sig undan*). Nej, jag har ingen röst, det har ni sjelf sagt.

TIDEN (*afsides*). Satbyting! han märker ord. (*högt*) Nå väl, hit med en menniska! Men hur skall man få hit honom?

HOPPET. Det blir ingen konst. Puck!

PUCK. Herrskarinna!

HOPPET. Begif dig hastigt af ned på jorden, och fatta tag i den första menniska du får se, och för honom genast hit upp till oss, men utan att skada honom... förstår du?

PUCK. Det skall vara gjordt på en handvänning! (*skyndar ut*).

Sjette Scenen.

DE FÖRRE, utom PUCK.

Hoppet. Men hvad ska' vi nu göra under tiden?

Tiden. Vi kunna ju till en början roa oss med att justera protokollet.

Kriget. Ah, hvad skall det tjena till?

Tiden. Protokollet är det vigtigaste. Läs, herr sekreterare.

Kriget (*afsides*). Den som ändå hade sig en tuting medan man väntar.

Reformen (*läser*). Protokoll, fördt vid allmänna sammankomsten uti Hoppets luftslott den 31 December 1858. Närvarande...

Penningkrisen. Hoppa öfver det, och kom till saken!

Feformen. Som ni vill: Uppställdes af ordföranden den frågan — —

Kriget. Ja, det veta vi... till saken!

Tiden. Nej, det skall gå ordentligt till. Vidare.

Reformen. Uppställdes af ordföranden den frågan: Hvad fordras af det nya året för att menniskorna skola blifva nöjda? Besvarades denna fråga med ett allmänt gräl . . .

Alla. Hvad för slag?

Reformen. Hvilket gjorde att protokolls-föraren ingenting kunde höra!

Kriget. Men det är fusk det der! Jag sa' ju att . . .

Freden. Och jag utlåt mig . . .

Tiden. Protokollet duger inte!

Reformen. Vänta bara, ska' ni få höra! . . Efter grälet framställdes af Hoppet proposition om en menniskas framställande för kommitén.

Penningkrisen. Det der veta vi ju redan!

Tiden. Nej, det skall vara ordentligt!

Reformen. Olika åsigter. Ordföranden nekade. Skreds till votering, då ordföranden led ett lysande nederlag.

Tiden (*generad.*) Hoppa öfver det der!

Reformen. Nej, det skall vara ordentligt, så har ni sjelf sagt! "Lika rösträtten segrade, menniskan blef erkänd kompetent att framträda för kommitén!" Der har ni protokollet!

Tiden (*ond.*) Kan det kallas ett protokoll det der? Det är ju hvarken rim eller reson deruti!

Reformen. Ja, protokoller ä' också inte poetiska! Ni ha sjelfva valt mig till sekreterare! Skylla derföre inte på mig!

Tiden (*afsides.*) Anfäkta och regera! Här är alldeles för mycken opposition! Hade jag trott det, så skulle fan sammankallat en kommité, och inte jag!

Hoppet. Tysta nu, mina vänner! Jag hör Puck komma derute med sin fångst!

Tiden. Nå, få se hvad det är för en krubbitare!

Sjunde Scenen.

DE FÖRRE. PUCK. FOLKESON.

Puck (*inkommer hållande Folkeson i kragen, denne stretar emot af alla krafter.*)

Sång. (*Fredm. Sång N:ro 62.*)

Streta ej så!
Det hjelper här dig inte ändå,
Du måste, min gubbe, dit jag önskar gå!

Kriget (*till de andra.*)

Nej se på den stackarn, han rädd är och darrar som tv. :

Folkeson.

Bästa herr troll!
I kragen ej så våldsamt mig håll!
Låt mig få gå hem, jag er ger min paroll
Att jag är i dylika saker så dum som ett noll!

TIDEN.

Stå ej ock bråka
Ty då kan du råka
Illa här ut! Tänk på det!

PUCK.

Lugna dig!

FOLKESON.

Släpp då mig!

TIDEN.

Vi ska' nu fråga dig
Här uti vår kommité!

HOPPET. Räds icke, menniska, du är ibland gamla bekanta!

FOLKESON *(bugar sig.)* Mjukaste tjenare, det var då för innerligt snällt utaf fruntimret . . . se! jag ska' säga, jag går i min oskuld på hemvägen . . . för hustru min vill alltid att jag skall vara hemma till tolf, annars så . . . jaha! det är detsamma det! . . . Som sagt är, jag knogar af framåt Norrbro, och vet af ingenting förrän jag känner någon hugga mig i hampan . . .

TIDEN. Tyst!

FOLKESON *(med ett skutt.)* Ja . . jaha . . ja gudbevars! . . . jag säger inte ett ord! Men se klockan är mycket, och jag bor på Kungsholmen . . . Men med förlof att fråga, hvilka ä' herrskapet annars?

HOPPET. Du se här framför dig den så kallade Nyårskomitén.

FOLKESON. Hå kors! Finns det en sådan också!

HOPPET. *(visar på de olika personerna.)* Det här är Tiden, Penningkrisen, Kriget, Freden, Reformen, och jag är Hoppet!

FOLKESON. *(afsides.)* Det tycks vara blandadt sällskap! *(högt)* Åh, nu gycklar fruntimret väl, ni ä väl vanliga menniskor allesammans! Hvasa?

Hoppet. Nej vi äro idéer!

Folkeson. I . . idéer? . . Hvad är det för slag?

Tiden. Den der är ju du dum . . . inte kan han ge oss några upplysningar! Vet du inte, att det finns vissa idéer som ibland kunna taga form . . med ett ord . . idéer som . . *(afsides)* Jag vet inte hvad jag skall säga egentligen!

Folkeson. Jo Gudbevars! . . Nog har jag hört talas om att det finns folk som ha' sina idéer, men . . Men att de se ut så der, det visste jag inte!

Hoppet. Det är detsamma, vi hafva kallat dig hit för att af dig få nödiga upplysningar om bästa sättet att kunna lyckliggöra verlden på nya året!

Folkeson. Det är allt för mycken ära för mig, det! *(afsides)* Jag ville hellre ha gått hem och laggt mig!

Tiden. Ty du som ä' menniska sjelf, bör du väl ungefär kunna veta hvad menniskorna behöfva!

Kriget. Om inte de skulle tycka om en liten vapendans med kanonmusik!

Folkeson. Jo bevars, jag tycker mycket om skott!

Kriget. Skönt!

Folkeson. Ja det vill säga, ifrån Skeppsholmen, när det är kungliga namnsdagar!

Kriget. Din stackare!

Freden. En evig fred vore bestämt det bästa, eller hur?

Folkeson. Ja, jag vill gerna lefva i fred med hela verlden!

Hoppet. Och lefva på hoppet, är det inte så?

Folkeson. Jo vet fruntimret! jag har inte gjort annat i hela min tid!

Reformen. Men du önskar väl nyttiga reformer . . . deltagande i representationen . . .

Folkeson. Den deltar jag nog uti . . . på kontributionssedeln!

Penningkrisen. Och säkert önskar du att jag ännu länge måtte beherrska jorden?

Folkeson. Nej det kan jag just inte säga, för herrn har då hållit på att skaffa mig husrum på sjuttiofyran åtskilliga gånger!

Penningkrisen. Hvad säger du?

Tiden. Seså inte något prat nu mera! Säg oss i korthet hvad du och dina medmenniskor önska?

Folkeson. I korthet? Det kan jag inte lofva!

Tiden. (*otålig*) Nå så säg det ändå, men resonnera inte!

Folkeson. Nå, då blir det väl bäst att jag sjunger! (*eftertänkande*). Efter som herrskapet vill veta hur vi skulle vilja ha' det, så . . .

Sång. (Mel. *Gubben Noach.*)

1.

Hvad vi önska mest på jorden
   Freden är likväl!
Uti södern och i norden
   Låt oss då må väl.
   Ty det är så tråkigt
   När som det är bråkigt,
         Och bekanta
         Och bekanta
   Slå hvarann' ihjäl!

2.

Låt derföre ej Ryssland välja
   Flera kol-upplag,
Och låt inte Tyskland svälja
   Danmark i ett tag!
   Ty om sådant händer
   Få vi visa tänder
         Mot «das grosse
         Mot «das grosse
   Vaterland» en dag!

3.

Hvad nu Stockholm anbelangar,
   Stilla ömt vår sorg,
Vatten gif i rör och slangar
   Gator, hus och torg!

Men var inte fiken
Efter Årstaviken,
Ty för fanken,
Jernvägsbanken
Finns ej vid Grundsborg!

4.

Låt oss sen få goda tider
Uppå alla vis!
Ty ännu hvar menska lider
Utaf penningkris.
Skänk oss lägre hyror,
Att vi stackars myror
Ej få byta
Ej få byta
Våning med vår gris!

5.

Gif oss rösträtt att få styra
Litet i vår stat,
Frukten ej för «tidens yra»,
Det är bara prat!
Tiden ej förhala
Med graderad skala;
Den är lagom
Den är lagom
För vår magistrat

6.

Skänk oss slutligt, hela bandet
Fröjd i själ och glas,
En begrafningsplats på landet
När vi hädan tas!
Att vi ej förpesta
Med vårt lik vår nästa; —
Sist gif bröder-
na på Söder
Liten smula gas!

TIDEN. Och detta är allt hvad ni önska?

FOLKESON. Ja ungefär, men det säger jag: fred framför allt. Vi ha' nog stora skatter förut, skulle vi nu få ett krig till, så blef det ännu värre!

KRIGET (*stiger upp ursinnig*). Hvad säger du eländige! Så skulle Sveas söner hafva vanslägtats, att de hellre hylla den bleka, qvinliga freden, än det bistra, men herrliga kriget! Det är inte sannt.

FOLKESON (*tvekande*) Ja, se jag talar egentligen bara för mig sjelf, jag.

KRIGET. 'Men då vanslägtas du från dina lysande förfäder.

FOLKESON. Nej! de sa' allmänt när jag var liten att jag var mycket lik far min.

PENNINGKRISEN. Den der är ju dum! Hvad skulle vi med honom att göra?

FOLKESON. Ja, det tycker jag med. Herrskapet kunde gerna ha' låtit mig få sofva i stället.

REFORMEN (*stiger upp*). Du har sofvit länge nog, statt upp och blif en man.

TIDEN. Sekreteraren tiger.

REFORMEN. Nej, när ordföranden pratar, så pratar sekreteraren med. (*till Folkeson*) Olyckliga menniskobarn! vet du inte att jag är din ende räddare?

FOLKESON. Nej min själ jag det gör! Jag minns nog sådant väsen det var för er skull för några år se'n, när ni arrangerade middagar.

TIDEN. Tyst menniska, och vänta tills du blir tillfrågad. (*slår i bordet*) Herrar kolleger!

FOLKESON. Än damerna då?

TIDEN. Akta dig! (*högtidligt*) Hvad besluten J nu, sedan vi af detta menniskobarn blifvit upplysta om hvad jorden behöfver på det nya året? Ingen svarar! Nå, då vill jag svara för er.

Sång. (Mel.: *Jätten af Wennerberg*)

Jag tror att vi besluta
Att allt får vara
Som förr det var, ty annars
Blir bara krångel!

Får menniskan *ett* finger
  Med uti laget,
Så tro mig, snart hon sätter
  Dit hela handen

HOPPET. (Mel.: »*Säg farväl, lilla fjäril, åt nöjen*».)

Ja; jag tror att ag håller med Tiden
Jorden känner han, van är han vid den,
Tyngsta bördan får jag likväl draga
Nu som förr, ty hvad blef det af dem,
Om ej Hoppet ville dem ledsaga
Genom lifvet till himmelens hem?

FREDEN. (Mel.: »*Säg mig ej välkommen när jag kommer*.»)

Och jag är välkommen när jag kommer
Och jag är begråten när jag går,
Derför också strax till dem jag kommer
Och blir hos dem hela nästa år!

PENNINGKRISEN. (Mel.: »*Pengar äro chimérer*.)

  Krisen de icke slippa
  Åh nej, han stannar qvar
  Att på grossörerna klippa
  En vinge eller par:
Ty vin och spel, ja vin och spel och könet
De för det mesta dragit vexlar på,
Nu må de gerna göra så det rönet
Att man får skörda så som man plär så!

REFORMEN. (Mel: «*Spring min snälla ren*.»)

  Och fast man med gorm
  Gerna döda vill
  Hvarje klok reform,
  Lyss jag ej dertill!
:||: Ej man slipper mig
  Uppå jordens stig! :||:

KRIGET. (Mel: *Fredm. Ep. N:ro 37.*)

Vill man ej gifva mig plats i vår nord
Hastigt till Italien jag mig begifver,
Blir man der stilla, så går jag ombord:
  I Cirkassien göra nog blifver!

Ja fast man tror att pennor och bläck
Kunna mig döda med protocoller.
Med eder alla vad jag dock håller
Att gumman Fred snart skall krypa i säck!

FOLKESON. (Mel.: *Stampdansen.*)

Kors det var en rolig kommité,
Hvar och en vill bli den styrande,
Det är alldeles som när hos oss,
Höga herrar vildt om makten slåss!
Och på sistone
Få vi stackare
Ge ut fyrkarne
Och så tacka med
För att man har haft en kommité!

TIDEN (*afsides*). Aldrig i mitt lif gör jag om det här mera! . . (*högt*) Jag frågar er nu för sista gången: Hvad besluten J?

HOPPET. Jag har sagt mitt votum!

KRIGET. Och jag mitt!

FREDEN. Men vi kunna ju jemka! . .

PENNINGKRIKEN. Inga jemkningar! Allt eller intet!

KRIGET (*drar sitt svärd*). Och den som inte går in på det, den skall jag lära . . .

TIDEN (*höjer hotande sin lia*). Hvad säger du, slyngel? Håll er i styr, annars så! . . .

KRIGET. Ingen rädder här!

REFORMEN. Större herrar har jag sett segla omkull!

TIDEN. Hvad säger du? Jag skall minsann lära er jag, edra pysslingar! (*höjer sin lia.*)

FOLKESON. Nej hör nu! Hvad är det här för Nyårsspektakel? Ni måtte väl inte tänka slåss heller?

TIDEN. Ur vägen menniska!

(*Allt är i fullt uppror; Tiden ämnar gå emot Kriget, de andra gruppera sig omkring dem, då Folkeson hastigt går emellan.*)

Folkeson. Håll! jag har ett förslag att göra!

De Andra. Nå låt höra!

Folkeson. Då herrskapet, fastän ni ska' låtsa vara idéer, ha' lika svårt att komma öfverens som andra menniskor, och det alltid är de små som få betala fiolerna när de stora dansa, så föreslår jag att allt blir som det har varit!

Tiden. Men — —

Hoppet. Förslaget är inte så dumt!

Folkeson. Nej, jag skulle tro det! Och som det är oss menniskor som saken gäller, så tycker jag att ni borde anta' förslaget, när vi inte ha' något deremot!

Tiden. Topp! jag går in på förslaget!

De öfriga (*den ena efter den andra*). Och jag med! (*de räcka hvarandra händerna.*)

Kriget. Hvad skulle då kommitén tjena till?

Tiden. Hvad den skulle tjena till? Till det som alla andra kommittéer! — Kom nu och låt oss gå till Nya årets stora dejeuner!

Hoppet. Ja, låt oss gå!

Kriget (*brummande*). Således har man gjort mig besvär för ingenting!

Folkeson (*afsides*). Han måtte inte uppbära dagtraktamente!

Tiden. I alla de öfriga kommité-ledamöternas namn säger jag dig farväl, du menniskobarn! Vi träffas ett annat år!

Hoppet. Vi träffas alltid! (*Folkeson bugar sig gladt.*)

Penningkrisen. Vi också! (*Folkeson gör en grimas.*)

Freden. Du skall få höra af mig!

Folkeson. Skönt!

Kriget. Och mig med, din stackare!

Folkeson (*afsides*). Precis som våra militärer!

Reformen. Jag skall göra hvad jag kan för dig!

Folkeson. Tjenare! Då vet man hur det blir!

Alla. Farväl! (*de försvinna hastigt genom fonden.*)

Åttonde Scenen.

FOLKESON, PUCK.

Folkeson. Underligt herrskap det der! Men hur skall jag nu komma hem till Kungsholmen?

Puck. Du skall vara der på en minut!

Folkeson. Ska' vi kanske fara med telegrafen!

Puck. Bättre än så! Kom nu!

Folkeson. Strax! (*afsides*) Han är lik amiral Piccolomeli, eller hvad han hette! (*högt*) År det nyår än?

Puck. Just nu inträder det nya året!

Folkeson. Nå, det var bra . . . då kan jag få sjunga ut med något som jag har på hjertat, och sedan resa vi!

Puck. Ja, men skynda dig!

Folkeson. Det skall gå som en hel jernvägs-terräng! (*till Publiken*) Mitt herrskap! Folkeson kan inte gå och lägga sig förrän han uppfyllt en kär pligt . . . hm! hm! jaja, ni förstår nog hvad jag menar!

Slutkupletter.

(Mel.: *«O äkte stand, o kjäre äkte stand, fallera.»*)

1.

Det nyår är, och då har man ju skäl, fallera,
Att önska ingen ondt, men alla väl, fallera,
Och derför till en början önskar jag — fallera,
Att vi i lugn få lefva natt och dag, fallera!

2.

Må Europa slippa penningkris, — fallera!
Och England gå framåt på vanligt vis — fallera,
Må franska kejsarn som så älskad är, fallera
Ej träffa på en ny — Montalembert! fallera!

3.

Må Danmark icke slukas utaf »das — — fallera!
Och Ryssland mista klorna på sin tass, fallera,
Ty nog har det ett annat ändamål, fallera,
Än att gå kring och blott upplägga kol — fallera!

4.

Och vi som stöka i vår gamla nord, fallera,
Må snart jernvägar korsa all vår jord, fallera,
Men må vi ej för lånen man oss gaf, fallera,
Få ge' så hög procent som tages af — — fallera!

5.

Och när det riksdag blir till nästa höst, fallera!
Må borgarståndet vara bra *vid röst,* fallera —
Fast bättre framåt det nog skolat gå, fallera,
Om åkarne fått vara med, — och — — fallera!

6.

Se n en graderad skala önskar jag, fallera
För Riddarhuset ifrån denna dag, fallera —
Hos den ej allmän rösträtt gälla får, fallera
Som vägg i vägg med magistraten står, fallera!

7.

Må vi så starka blifva uti tron, fallera
Att vi fördraga *andras* religion, fallera
Och måtte snart nog hvarje ärlig man, fallera
Få dyrka Gud på bästa sätt han kan, fallera!

8.

Friskt vatten önskar jag er öfverallt, fallera
Ty jag af gammalt känner — Kungsholms-salt, — fallera
Och Stortorgs-pumpen på Brunkebergstorg, fallera
Behöfver få påfyllning från Grundsborg, fallera!

9.

Må ingen löjtnant miste gå om mynt, fallera
Fast qvinnans myndighet har ren begynnt, fallera,
Och för att folket skall få rum i stan, fallera
Jag önskar krinolinerna för fan! fallera!

(I detta ögonblick höjer sig fonden, och man ser i en tablå nya året under skepnaden af en ungdomlig qvinna utan krinolin, omgifven af de sex i kommitén uppträdande personerna.)

10.

Se! nya året har ej krinolin, fallera!
Må piken man förstå, fast den är fin, fallera —
Och derpå bockar jag mig djupt, och går — fallera!
Sen först jag önskat er ett godt nyttår, fallera!

(Under sista kupletten upplyses tablån af bengalisk eld, som fortfar tills ridån faller.)

Svenska Theatern.

N:o — sk.

1. *Magister Bläckstadius.* Lustspel. 16.
2 *Läkaren.* Skådespel i 4 akter. 24.
3. *En Födelsedag på Gäldstugan.* Lustspel . . . . 16.
4. *Rika Morbror.* Lustspel . . 16.
5. *Engelbrekt och hans Dalkarlar.* 24.
6. *Stockholm, Westerås och Upsala.* 16.
7. *Herr Dardanell och hans upptåg på landet* . . . . . 16.
8. *1846 och 1946* . . . . 16.
9. *Jernbäraren.* Skådespel . . 16.
10. *Hittebarnet.* Lustspel . . . 16.
11. *Positivhataren* 16,
12. *Jenny eller Ångbåtsfärden* . 12.
Samtl. af A. BLANCHE.
13. *Mäster Smith,* af J. Jolin . . 32.
14. *Det Otroliga,* af K. Kullberg . 16.
15. *Femhundra Riksdaler Banko,* af M. Cramær . . . . . . 16.
16. *En half million.* Lustspel af dens. 16.
17. *Symamsellerna,* af dens. . . 24
18. *Barnhusbarnen,* af J. Jolin . 44.
19. *Bröstkaramellerna,* af dens. . 16.
20. *Flickorna på Söder* . . . . 16.
21. *En revolution i månan* . . . 16.
22. *Profbladet eller Frihetens lön* . 12.
23. *Polkander i Stockholm* . . . 16.
24. *Carl XII vid Pultava eller Sista resursen* . . . . . . 16.
25. *Tidens Strid* . . . . 16.
26. *Polkander och hans Fru* . . 16.
27. *Döden Fadder,* af Blanche . 16.
28. *Komedianterna,* af dens . . 16.
29. *Den politiske kocken,* af dens. 16.
30. *Flickorna på Norr* . . . 16.
31. *Efter* 50 år, af Topelius. 1: —
32. *Gustaf Adolf och Seaton* . . 24.
33. *En nyårsmorgon i Storkyrkotornet* 12.
34. *Lilla Apan.* Vådevill . . . 12.
35. *En Knalleffekt* . . . . . . 12.
36. *Örebro fåfänga,* af J. Jolin . 16.
37. *Hin Ondes gåfva,* af F. Hedberg. 16
38. *Min vän Löjtnanten, af dens.* 16.
39. *När man inte har pengar* . . 16.
40. *Också en Profet* . . . . . 16.
41. *Och ändå rör det sig* . . . 12.
42. *Fyra dagar af konung Gustaf III:s regering* 24
43. *Tidningsskrifvaren* . . . . . 24.
44. *Läsarepresten* . . . . 24.
45. *Längtan efter äfventyr* . . . 24.
46. *En midsommarnatt i Dalarne.* 16.

N:o — sk.

47. *En natt i Falkenberg* . . . 16.
48. *En god uppfostran* . . . . 16.
49. *Aprilnarrit* . . . . 16.
50. *För sent!* . . . . 16.
51. *I Bohuslänska Skärgården.* . 16.
52. *Kusinen eller Studentäfventyret.* 16.
53. *Blekingsflickan* . . . . . . 16.
54. *Tiggarflickan* . . . . . . 16.
55. *Den grå Paletån* . . . . . 16.
56. *Lefve Fåfängan!* . . . . . 16.
57. *Nyårsnatten på Mosebacke* . 12.
58. *Valborgsmesso-aftonen* . . . 24.
59. *En Hufvudpassion* . . . . . 16.
60. *Huru tiden förändrar* . . . 16.
61. *Mitt andra Jag,* af Säfström. 16.
62. *»På Gröna Lund»* . . . . . 24.
63. *Hyresgäst och Husegare* . . 16.
64. *Tomtegubbarne,* af Hedberg . 12.
65. *Elfjungfrun* . . . . 24.
66. *Min hustru vill så ha det* . . 16.
67. *Den Ondes Besegrare* . . . 24.
68. *En Bengalisk Tiger* . . . 16.
69. *Blixt och Dunder* . . . . 16.
70. *Andra Tider, Andra Seder* af X: 16.
71. *Tre för En,* efter Bögh . . 16.
72. *Bark, Park och Stark* . . . 16.
73. *Det höga C.* . . . . 16.
74. *Doktorn och Apothekaren* . . 16.
75. *"På Kärlekens vingar"* . . 16.
76. *Majorskans Krinolin* . . . 16.
77. *En Kopp Thé* . . . . . . 16.
78. *Han reser för att roa sig.* . 16.
79. *Den Sällsynte Ynglingen* . . 8.
80. *Allas vår tant* . . . . . 16.

Särskildt utgifne äro:

Sommaräfventyr på Djurgården . 12.
Homoepathisk kur . . . . . . 12.
Min lyckliga Stjerna, af Scribe . 16.
Frieri och förställning . . . . 16.
Maskeraden i Vindskammaren . . 16.
Studenten och hans Älskarinna. . 12.
Amuletten eller Ett paradis på vinden. 12.
Lilla Bertha eller Öm och sedlig modersvård . . . . 16.
Min hustrus andre man . . . . 16.
Malins Korgar, af A. Säfström . 12.
Malins Bröllop, af dens. . . . 12.
Rosen på Kungsholmen . . . . 12.
Dottersonen . . . . 16.
Grannarne, af Blanche . . . . 12.
Nipperboden af Säfström . . . 12.